

VATIRHISI VA HUNGUTO

Ku hava swikumiwa kumbe switirhisiwa leswi nga kumiwaka hi mutumbuluxi kumbe muhumelerisi un'wana na un'wana loyi a tsarisiweke ehansi ka hunguto handlekaloko a nga tsarisiwangi na Khasitomo tanihi mutirhisi wa hunguto.

Vatumbuluxi kumbe vahumelerisi van'wana na van'wana lava tsarisiweke va fanele va kuma mpfumelelo wo suka eka Khasitomo tinhundzu tin'wana na tin'wana (xik. swikumiwambisi, swiphemu swa tiayitheme ta gezi kumbe sekete) ti nga si tundziwa ehansi ka hunguto wa xibalo lowu vuriweke eka Xedulu 3 kumbe 4.

Muendli wa xikombelo na xitolo xa hunguto swi fanele swi kumeka eAfrika-Dzonga. Tifomo to endla xikombelo ti fanele ti rhumeriwa eHofisini ya Khasitomo eka tindzhawu leti lawulaka tindzhawu ta vutumbuluxi kumbe vuhumelerisi kumbe laha xitirhisiwa xi nga kona. Muendli wa xikombelo u fanele a landzelerisa swipimelo leswi vuriweke eka ayitheme (tiayitheme) leti longoloxiweke enkarhini wa yena wo endla xikombelo.

Laha mpfumelelo wa Khomixini ya Vufambisi bya Vuxavisi bya Misava Hinkwayo (ITAC) wu laveka hi ku ya hi ayitheme ya hunguto, muendli wa xikombelo a nga tsarisiwa ntsena tanihi mutirhisi wa hunguto loko a ri mukhomi wa mpfumelelo wolowo.

Switolo swa hunguto leswi kumekaka eka muako wo fana kumbe eka fuloro yin'we kun'we na mabindzu yan'wana swi fanele swi hambanyiwa.

Mathangi ya vuhlayiselo lawa ya tirhisiweke ya nga ringanisiwa naswona Khasitomo yi fanele ku ya pfala, loko swi fanerile.

- [Rebate Item 470.03 External Guide](#), xi nyika nhlamuselo na ntirhiso wa ayitheme ya Hunguto ya 470.03, ku katsa na ku phurosesiwa ka vaendli va swikombelo hi vatsarisi, mbhasiso wa tinhundzu ehansi ka hunguto na swa tinkota swa tinhundzu leti tundziweke.
- [Clearance Declaration External Policy](#) yi pfumelelela rhumelo wa mitiviso ya mbhasiso ya Khasitomo (CCD) hi vatirhisi va hunguto hi ku ya hi Xedulu 3.

Xana i tifomo tihhi leti faneleke ku tatiwa ku titsarisela tanihi mutirhisi wa Hunguto?

Tata tifomo to endla xikombelo leti lavekaka na anekijara (tianekijara) leti faneleke. Leti i:

- [DA185 - Application form: Registration/Licensing of Customs and Excise Clients](#)
- [DA 185.4A3 - Registration Client Type 4A3 - Rebate User \(Schedules 3, 4 and 6\)](#)
- Hakela sekhurithi loko swi fanerile.

Rhumela switsariwa hinkwaswo swo seketela eka [Hofisi ya Khasitomo ya le kusuhi](#).

Switsariwa hinkwaswo swo seketela swo engetelela swi fanele swi nyikiwa kun'we na fomo yo endla xikombelo:

- Mpfumelelo wa ITAC, loko wu laviwa hi ayitheme ya hunguto.
- Mpfumelelo exikarhi ka mutundzi kumbe murhumeri wa tinhundzu ematikwenimambe na mutumbuluxi lowu faneleke ku vula:
 - Swiyimo leswi vutumbuluxi kumbe vuhumelerisi byi nga ta tekiwa eka byona;
 - Mbuyelo; na
 - Vandla leri nga ta va na vutihlamuleri eka swikumiwa leswi tumbuluxiweke kumbe ku humelerisiwa.
- Kungu (ku nga ri xifaniso) ra miako leri kombaka ndzhawu ya ntiyiso ya xitolo xa hunguto lowu gangisiweke (xitolo, dyikepe, thangi na rivala).
- Nongonoko wa feme na michini.

Xedulu ya vu 4

Leswi i hunguto wo angarhela wa swibalo eka Xedulu 1 Xiphemu 1, 2 na 5 xa tharifi. Xiphemu 5 xi tirha eka tinhundzu ta levhi ya mafurha. Tharifi yi vula mpimo wa hunguto eka xikumiwa xin'wana na xin'wana ehansi ka xedulu leyi. Leswi landzelaka i mapfumba yo hlawuleka ya mfumo ehansi ka xedulu ya 4:

Ayitheme ya Hunguto 470.03

Xipimelo xa ayitheme ya Hunguto 470.03 xi nyiketa hunguto hi ku helela eka xibalo xa khasitomo eka tinhundzu leti tundziweke leti vuriweke eka mpfumelelo wa ITAC, ku nga yimiso wa xibalo xa khasitomo eka tinhundzu leti tirhisiwaka

eka ntumbuluxo, ku phurosesiwa, ku hetisa, ku lulamisela kumbe ku paka tinhundzu leswaku ti rhumeriwa ematikwenimambe. Mpumelelo wu pfumelela mbhasiso wa tinhundzu leti nga hakeriki xibalo xa nhundzu xa Khasitomo leti faneleke ku tivisiwa laha hansi.

Mbuyelo wa Ayitheme ya Hunguto hi leswaku wu pfuna varhumeri va tinhundzu ematikwenimambe eku papalateni ka ntshikelelo lowu sindzisiweke eka timali ta vona hi mali leyi tirhisiweke ya xumakulu mayelana na Khasitomo na swibalo swin'wana swa nhundzu leswi lavekaka leswi hakeriwaka eka switirhisiwambisi kumbe swiphemu enkarhini wa ntundzo.

Ayitheme ya Hunguto 498.00

Ayitheme ya Hunguto 498.00 yi nyiketa yimiso wa xibalo xa nhundzu xa Khasitomo naswona Xedulu 1 eka Nawu wa VAT wu nyika nsuso wa khumbheko eka Xibalo xa Mixavo eka tinhundzu leti tundziweke ehansi ka Ayitheme ya Hunguto 498.00. Laha tinhundzu ti tirhisiwaka eku tumbuluxeni ka swikumiwa leswi rhumeriwaka ematikwenimambe, eka xikweleti xa Bindzu ra CCA xa yimisiwa loko ku kumiwile vumbhoni bya leswaku tinhundzu leti faneleke ti rhumeriwile ematikwenimambe.

Loko tinhundzu leti tumbuluxiwaka ti xavisiwa emakete wa laha kaya, yimiso wa xibalo xa Khasitomo na swibalo leswi faneleke eka swilo leswi tundziweke kwalaho swi ta hakeriwa.

Ayitheme ya Hunguto 498.01 yi yelana na Bindzu ra CCA naswona Ayitheme ya Hunguto 498.02 yi yelana na Mufambisi wa IDZ. Hi ku ya hi Ayitheme ya Hunguto 498.0 Mufambisi wa IDZ u ta nyikiwa mpumelelo wo tundza ehansi ka mpumelelo wa tinhundzu eka ku aka na malughiselo ya CCA eka IDZ. U nga tlhela u langutisa tiIDZ / tiSEZ.